

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/struktura/kolegium-ipn-1/sklad-kolegium-ipn/187816,Krzysztof-Wyszkowski.html>
03.05.2024, 13:37

Krzysztof Wyszkowski

Urodził się 10 sierpnia 1947 r. w Ostrowii Mazowieckiej, syn Stefana Wyszkowskiego i Krystyny z domu Nowakowskiej. Szkołę podstawową ukończył w 1961 r. W wieku 16 lat przerwał naukę w Liceum Ogólnokształcącym nr 2 w Olsztynie, podejmując pracę robotnika fizycznego. W 1975 r. przeprowadził się do Gdańska. Przez kontakty z członkami rodziny Józefa Piłsudskiego nawiązał współpracę z redaktorem Jerzym Giedroyciem z Instytutu Literackiego w Paryżu, który przez tajnych kurierów przekazywał mu wydawnictwa „Kultury” i innych ośrodków emigracyjnych do dalszego rozpowszechniania, m.in. w Warszawie i Krakowie. W tym czasie Służba Bezpieczeństwa PRL podjęła przeciwko niemu i przeciwko współpracującemu z nim bratu – Błażejowi Wyszkowskiemu – Sprawę Operacyjnego Rozpracowania pod kryptonimem „Kanał” w celu zablokowania kanału przetrzymania książek oraz prowokacji na rzecz oskarżenia o szpiegostwo.



Krzysztof Wyszkowski

Po powstaniu Komitetu Obrony Robotników włączył się w działalność tego środowiska. W 1977 r. przystąpił do współpracy z pismem „Robotnik”, wydawanym w podziemiu przez Komitet Samoobrony Społecznej „KOR”. W kwietniu 1978 r. był inicjatorem utworzenia Komitetu Założycielskiego Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża i autorem Deklaracji. W latach 1979–1980 działał również jako wydawca podziemny, publikując kilka numerów periodyków politycznych („Indeks”, „Res Publica”, „Głos”) oraz książki historyczne („Agresja 17 września” – Jerzego Łojka) i dzieła literatury pięknej („Dziennik”, „Kosmos”, „Pornografia” – Witolda Gombrowicza, „W Ameryce” – Wojciecha Karpińskiego, „Gdzie słońca wstaje...” – Czesława Miłosza, „Własnymi słowami” – Leszka Szarugi, „Miazga” – Jerzego Andrzejewskiego).

W sierpniu 1980 r. wziął udział w Wielkim Strajku w Stoczni Gdańskiej, gdzie dzięki własnym zasobom wydawniczym uruchomił biuro prasowe Międzyzakładowego Komitetu

Strajkowego oraz druk dokumentów i ulotek strajkowych. Wchodził w skład redakcji „Strajkowego Biuletynu Informacyjnego SOLIDARNOŚĆ”, będąc autorem tego tytułu, którego użycie jako hasła dla całego ruchu niepodległościowego zaplanował jeszcze w 1978 r. W 1981 r. pracował jako sekretarz redakcji „Tygodnika Solidarność”. Aresztowany 13 grudnia 1981 r., został umieszczony w więzieniu w Strzebielinku. W sierpniu 1982 r., wykorzystując pobyt w szpitalu, uciekł z internowania, podejmując współpracę z podziemnym ruchem solidarnościowym. Po zatrzymaniu przez SB w dniu 22 lipca 1983 r. i zwolnieniu (na skutek amnestii) kontynuował tę działalność do jesieni 1989 r.

Jako bezpośredni obserwator obrad Okrągłego Stołu (akredytowany jako członek ekipy „Video Studio Gdańsk”) publikował na łamach pism podziemnych i „Kultury” paryskiej krytyczną ocenę przebiegu i wyników „kontraktu”. Z tego powodu odrzucił propozycję redaktora Tadeusza Mazowieckiego kontynuowania pracy w odnowionym „Tygodniku Solidarność”. Podjął w nim pracę jako kierownik działu politycznego dopiero po powołaniu Jarosława Kaczyńskiego na stanowisko redaktora naczelnego pisma. W tym czasie za swe główne zadanie uznał niedopuszczenie do utrwalenia się w Polsce powstałego w wyniku obrad Okrągłego Stołu systemu postkomunistycznego. Uznając, że pierwszym krokiem powinno być obalenie prezydentury Wojciecha Jaruzelskiego, namówił Lecha Wałęsę do podjęcia akcji na rzecz przyspieszonych wyborów prezydenckich. Jako członek jego sztabu wyborczego uczestniczył w tworzeniu programu politycznego kandydata, w którym preforsował wpisanie dążenia do przystąpienia do Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO) jako głównego celu ówczesnej polskiej polityki zagranicznej. Po wygranej kampanii odrzucił propozycję Lecha Wałęsy podjęcia pracy w jego Kancelarii i został doradcą premiera Jana Krzysztofa Bieleckiego. Po niedługim okresie współpracy złożył dymisję i podjął aktywność na rzecz jak najszybszego przeprowadzenia demokratycznych wyborów parlamentarnych. Po wyborach przyjął propozycję objęcia funkcji doradcy premiera Jana Olszewskiego, aktywnie uczestnicząc w działaniach na rzecz lustracji i dekomunizacji.

Po obaleniu rządu Jana Olszewskiego przez koalicję postkomunistyczną powrócił do pracy w „Tygodniku Solidarność” jako publicysta (w latach 1997–2000 pracował przy tworzeniu raportu końcowego Komisji Likwidacyjnej RSW, a następnie w Polskiej Agencji Informacyjnej). Do przejścia na emeryturę w 2012 r. aktywność publicystyczną kontynuował w tygodniku „Gazeta Polska”, następnie jako komentator niezależny. Członek Kolegium IPN w latach 2016–2023.

Uchwałą Sejmu RP z dnia 16 czerwca 2023 r. powołany ponownie na członka Kolegium IPN.